

Sygn. akt III AUa 1702/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Monika Kiwiorska-Pająk

Sędziowie: SSA Robert Kuczyński

SSA Irena Różańska-Dorosz (spr.)

Protokolant: Karolina Sycz

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2017 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku **H. J. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.**

o emeryturę górniczą

na skutek apelacji H. J. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 7 lipca 2016 r. sygn. akt VII U 1358/15

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 lipca 2016 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie H. J. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 15 maja 2015 r., odmawiającej przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury górniczej i zasądził od wnioskodawcy na rzecz strony pozwanej kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

Wnioskodawca H. J. (1), ur. (...), w dniu 11 maja 2015 r. złożył wniosek o emeryturę górniczą. W okresach od 1 lipca 1978 r. do 26 stycznia 1985 r. i od 1 kwietnia 1985 r. do 4 listopada 1985 r. wnioskodawca był pracownikiem Kopalni (...) w B.. W trakcie zatrudnienia w tym zakładzie wnioskodawca odbywał zastępczą zasadniczą służbę wojskową w Zakładowej Zawodowej Straży Pożarnej. Następnie wnioskodawca był pracownikiem (...) Kopalni (...) na stanowisku górnika ładowacza w okresie od 19 maja 1986 r. do 17 maja 1987 r. oraz elektryka od 18 maja 1987 r. do 30 grudnia 1994 r. Po ustaniu tego zatrudnienia wnioskodawca pracował w Zakładzie (...) S.A. w W. na stanowisku elektryka od 31 grudnia 1994 r. do 31 grudnia 1996 r. oraz elektromontera urządzeń łączności od 1 stycznia 1997 r. do 14 stycznia 1999 r. Stosunek pracy z tym zakładem uległ rozwiązaniu w wyniku porozumienia stron w związku z upadłością zakładu.

W okresach od 23 stycznia 1999 r. do 16 marca 1999 r. oraz od 17 kwietnia 1999 r. do 24 października 1999 r. wnioskodawca pobierał zasiłek dla bezrobotnych, natomiast od dnia 25 października 1999 r. został zatrudniony w (...) sp. z o.o. w W. na stanowisku pracownika fizycznego przy produkcji kierownic. Ten stosunek pracy trwa do chwili obecnej.

Zaskarżoną decyzją z dnia 15 maja 2015 r. organ rentowy odmówił przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury wobec braku 25 lat ogólnego stażu pracy na dzień 1 stycznia 1999 r., bowiem ubezpieczony udowodnił 19 lat, 9 miesięcy i 19 dni.

Wnioskodawca został przyjęty do pracy w Kopalni (...) w B. od dnia 1 lipca 1978 r. na stanowisko elektromontera. Z dniem 8 października 1979 r. wnioskodawca rozpoczął odbywanie szkolenia poborowych w oddziałach samoobrony przy Zakładowej Zawodowej Straży Pożarnej w (...) T.. W angażu z dnia 15 stycznia 1980 r. pracodawca ustalił stawkę wynagrodzenia wnioskodawcy na stanowisku strażaka. Do obowiązków wnioskodawcy w trakcie odbywania szkolenia poborowych należało gaszenie pożarów, prowadzenie szkoleń przeciwpożarowych, prowadzenie czynności związanych z ochroną przeciwpożarową było wiodącym, przeważającym zadaniem wnioskodawcy w okresie służby. Jedynie dodatkowo, w miarę posiadanego czasu, do obowiązków wnioskodawcy należało usuwanie awarii elektrycznych.

Ze służby wojskowej w straży pożarnej wnioskodawca został zwolniony z dniem 8 października 1982 r. i powrócił do dotychczasowej pracy na stanowisku elektromontera. Z dniem 26 stycznia 1985 r. stosunek pracy wnioskodawcy został rozwiązany bez wypowiedzenia z winy pracownika. Ponownie w tym zakładzie wnioskodawca został zatrudniony z dniem 1 kwietnia 1985 r. na stanowisku elektromontera pozostałych urzędzeń, a stosunek pracy ustał z dniem 4 listopada 1985 r. z powodu nieobecności w pracy na skutek tymczasowego aresztowania.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy oddalił odwołanie. Sąd pierwszej instancji przywołując przepisy art. 50a, art. 50c ust. 1 i art. 50d ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że zaskarżona decyzja jest słuszna, bowiem wnioskodawca rzeczywiście nie posiada 25 lat okresów pracy górniczej łącznie z okresami pracy równorzędnej.

Przedmiot sporu w niniejszej sprawie odnosił się do dwóch aspektów. Pierwszym z nich było żądanie zaliczenia okresu 5 lat pracy w (...) sp. z o.o. jako okresu pracy równorzędnej z pracą górniczą, z uwagi na podjęcie tego zatrudnienia po rozwiązaniu stosunku pracy z (...) Kopalniami (...) będącego wynikiem likwidacji zakładu. Drugi aspekt dotyczył zaliczenia do pracy górniczej okresu pełnienia przez wnioskodawcę zasadniczej służby wojskowej w okresie 8 października 1979 r. do 8 października 1982 r.

W kwestii zasadniczej służby wojskowej należy zwrócić uwagę na treść przepisu art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej, bowiem wymienia on jaki rodzaj zatrudnienia może zostać uwzględniony do stażu pracy górniczej. Mając na uwadze fakt, że w trakcie pełnienia zasadniczej służby wojskowej wnioskodawca pozostawał w stosunku pracy z Kopalnią (...) w B., dla rozstrzygnięcia zasadnicze znaczenie ma pkt 4 tego przepisu. Otóż stanowi on, że za pracę górniczą uważa się zatrudnienie na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoza, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa. Przepis ten jasno i precyzyjnie określa charakter prac, jakie muszą być wykonywane przez pracownika, aby okres zatrudnienia został zaliczony do stażu pracy górniczej. Z okoliczności faktycznych ustalonych w toku postępowania wynika niewątpliwie, że w okresie pełnienia zasadniczej służby wojskowej, wnioskodawca pełnił ją w formie zastępczej, w Zakładowej Zawodowej Straży Pożarnej przy (...) T.. Wynika to zarówno z książeczki wojskowej znajdującej się w aktach ZUS, jak i akt osobowych wnioskodawcy z zatrudnienia w (...) T.. Do zakresu obowiązków wnioskodawcy należało przede wszystkim gaszenie pożarów i prowadzenie szkoleń przeciwpożarowych, zatem przeważający zakres

obowiązków wnioskodawcy odnosił się wyłącznie do kwestii związanych z ochroną przeciwpożarową. Okoliczność ta została potwierdzona w zeznaniach wnioskodawcy, który szczegółowo opisał przebieg swojej zastępczej służby wojskowej w oddziałach samoobrony zakładowej straży pożarnej. Wprawdzie wnioskodawca wskazywał, że miał angaż elektryka, jednakże potwierdził również, że usuwanie awarii elektrycznych było zajęciem sporadycznym, a przeważające było wykonywanie obowiązków typowych dla strażaka. Również w aktach osobowych wnioskodawcy znajduje się angaż z dnia 15 stycznia 1980 r., z którego wynika że pracował wówczas jako strażak, co w konsekwencji powoduje że jego zakres obowiązków znacznie różnił się od tych, które zostały wymienione w art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy. Wskazać należy, że aby okres pełnienia zasadniczej służby wojskowej mógł zostać wnioskodawcy zaliczony do stażu pracy górniczej, wnioskodawca przez cały okres służby musiałby zajmować się pracami polegającymi na ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych. Twierdzenia, że wnioskodawca sporadycznie zajmował się naprawą urządzeń, czy też konserwacją agregatów, nie są jednak wystarczające do uznania tego okresu za pracę górniczą, wobec faktu, że wówczas przeważające obowiązki wnioskodawcy dotyczyły ochrony przeciwpożarowej. A jak wynika z treści cyt. wyżej przepisu, ochrona przeciwpożarowa nie została w nim wymieniona w stosunku do odkrywkowych kopalni węgla brunatnego. Na tej podstawie Sąd Okręgowy stwierdził, że okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej w Zakładowej Zawodowej Straży Pożarnej przy (...) T. nie można uznać za okres pracy górniczej w rozumieniu art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej.

Odnosząc się zaś do zatrudnienia w (...) sp. z o.o., wskazać należy, że strona pozwana łącznie uwzględniła wnioskodawcy 16 lat 6 miesięcy i 23 dni pracy górniczej. Sąd natomiast nie uwzględnił wnioskodawcy zasadniczej służby wojskowej pełnionej w zakładowej straży pożarnej jako pracy górniczej. W konsekwencji zaliczenie zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w wymiarze 5 lat jako pracy równorzędnej z pracą górniczą, dałoby łączny staż pracy górniczej i równorzędnej w wymiarze 22 lat 9 miesięcy i 10 dni, co powoduje, że wnioskodawca i tak nie spełnił przesłanek do uzyskania emerytury górniczej.

Apelację od powyższego wyroku w imieniu wnioskodawcy złożył jego pełnomocnik zarzucając sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego materiału dowodowego mającą wpływ na treść wydanego w sprawie wyroku przez błędne przyjęcie, że skarżący w okresie od 8 października 1979 r. do 8 października 1982 r. pełnił zasadniczą służbę wojskową w formie zastępczej w Zakładowej Straży Pożarnej przy Kopalni (...) w B. i w tym okresie pracował jako strażak oraz nierozpoznanie istoty sprawy, ponieważ sąd oparł swoje rozstrzygnięcie wyłącznie na przesłankach formalnych, a nie odniósł się merytorycznie do żądania skarżącego.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o jego zmianę i przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury górniczej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I instancji przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe, a ocena tak zgromadzonego materiału dowodowego nie przekracza granic określonych przepisem art. 233 k.p.c. Poczynione ustalenia faktyczne Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne, albowiem są one logicznie uzasadnione. Ponadto Sąd I instancji dokonał prawidłowej subsumpcji przepisów prawnych świetle prawidłowo ustalonego stanu faktycznego. Nadto należy stwierdzić, że podniesione przez pełnomocnika wnioskodawcy w apelacji zarzuty nie wnoszą do sprawy żadnych nowych okoliczności faktycznych, czy też prawnych, które mogły by być podstawą do zmiany zaskarżonego wyroku.

Słusznie wskazał Sąd Okręgowy, że według art. 50a, art. 50c ust. 1 i art. 50d ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wnioskodawca by móc skutecznie ubiegać się o prawo do emerytury górniczej, musiałby wylegitymować się 25-letnim okresem pracy górniczej łącznie z okresami pracy równorzędnej.

Wobec tego istota niniejszego sporu sprowadzała się do możliwości zaliczenia wnioskodawcy okresu od 8 października 1979 r. do 8 października 1982 r., w którym pełnił on zasadniczą służbę wojskową w formie zastępczej w Zakładowej Zawodowej Straży Pożarnej przy Kopalni (...) - w myśl art. 50a ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - do nabycia prawa do emerytury górniczej w związku z posiadaniem 25-letniego okresu pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, zdefiniowaną w art. 50c.

Ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, że wnioskodawca ma udokumentowany łączny staż ww. pracy w wymiarze 22 lata, 9 miesięcy i 10 dni, w tym 16 lat, 6 miesięcy i 23 dni pracy górniczej pod ziemią. Okres szkolenia poborowych w oddziałach samoobrony w Zakładowej Straży Pożarnej przy Kopalni (...) w B., wbrew twierdzeniom wnioskodawcy nie może zostać zaliczony do okresów pracy równorzędnej z pracą górniczą, bowiem przed powołaniem go do odbycia tego szkolenia w dniu 8 października 1979 r., z dniem 1 września 1979 r. został przeniesiony ze stanowiska elektromontera na odkrywce na stanowisko strażaka (funkcjonariusza zakładowej straży pożarnej) i okres ten ma zaliczony jako okres pracy w warunkach szczególnych, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U.1983.8.43 z zm.) Wykaz A, dział XIV poz. 23 - świadectwo pracy w warunkach szczególnych - prace funkcjonariuszy pożarnictwa. Skoro tak to brak jest możliwości zaliczenia tego samego okresu do okresu równorzędnego pracą górniczą.

Biorąc powyższe pod uwagę uznać należy, że na dzień wydania zaskarżonej decyzji wnioskodawca nie legitymuje się wymaganym stażem pracy górniczej i równorzędnej z pracą górniczą, umożliwiającym mu przyznanie spornego prawa. Słusznie zatem uznał Sąd Okręgowy, że wnioskodawca nie jest uprawniony do emerytury górniczej.

Z wymienionych względów Sąd Apelacyjny orzekł o oddaleniu apelacji na podstawie art. 385 k.p.c.

SSA Irena Różańska-Dorosz SSA Monika Kiwiorska-Pająk SSA Robert Kuczyński

R.S.